

SABIEDRISKĀ TRANSPORTA PADOME

Ārkārtas sēdes protokols Nr.1A

2023.gada 9.jūnijā

VSIA "Autotransporta direkcija"
Rīgā, Vaļņu ielā 30

Sēdi vada

Sabiedriskā transporta padomes priekšsēdētājs:

Dins Merirands	Satiksmes ministrijas valsts sekretāra vietnieks
----------------	--

Sēdē piedalās sekojoši Sabiedriskā transporta padomes locekļi:

Vārds, Uzvārds	Pārstāvētā institūcija
Vaira Brūdere	Sabiedriskā transporta padomes priekšsēdētāja vietiece, Kurzemes plānošanas reģiona Sabiedriskā transporta nodaļas vadītāja (attālināti)
Annija Novikova	Satiksmes ministrijas Sabiedriskā transporta pakalpojumu departamenta direktore (attālināti)
Baiba Vīlpa	Satiksmes ministrijas Finanšu un attīstības plānošanas departamenta direktore (attālināti)
Patriks Markēvičs	Satiksmes ministrijas Dzelzceļa politikas un infrastruktūras departamenta direktora vietnieks – Dzelzceļa nodaļas vadītājs (attālināti)
Ligita Olante	Rīgas plānošanas reģiona Sabiedriskā transporta nodaļas vadītāja
Aivars Okmanis	Zemgales plānošanas reģiona Attīstības padomes priekšsēdētājs, Bauskas novada domes priekšsēdētājs (attālināti)
Sergejs Maksimovs	Latgales plānošanas reģiona Attīstības padomes priekšsēdētāja vietnieks, Balvu novada domes priekšsēdētājs (attālināti)
Agris Lungevičs	Vidzemes plānošanas reģiona Attīstības padomes loceklis, Madonas novada domes priekšsēdētājs (attālināti)

STPProt_09062023_nr.1A_Sabiedriskā transporta padomes sēdes protokols

PROTOKOLS SAGATAVOTS ELEKTRONISKI UN PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU, KAS SATUR LAIKA ZĪMOGU

Sēdē nepiedalās:

Taisa Trubača	Finanšu ministrijas Budžeta departamenta direktore
---------------	--

Pārējie Sabiedriskā transporta padomes sēdes dalībnieki:

Vārds, Uzvārds	Pārstāvētā institūcija
Artūrs Caune	VSIA "Autotransporta direkcija" valdes priekšsēdētājs
Svetlana Mjakuškina	VSIA "Autotransporta direkcija" valdes locekle
Vizma Bahareva	VSIA "Autotransporta direkcija" Juridiskās daļas vadītāja
Santa Aveniņa	Sabiedriskā transporta plānošanas, analīzes un kontroles daļas vadītāja
Kristīne Grīviņa	Sabiedriskā transporta plānošanas, analīzes un kontroles daļas Sabiedriskā transporta finanšu analīzes nodaļas vadītāja
Jānis Lagzdons	Sabiedriskā transporta plānošanas, analīzes un kontroles daļas Sabiedriskā transporta plānošanas nodaļas vadītājs
Tomass Beikulis	VSIA "Autotransporta direkcija" Sabiedriskā transporta plānošanas nodaļas vadošais maršrutu tīkla plānotājs
Viktors Zaķis	VSIA "Autotransporta direkcija" Sabiedrisko attiecību vadītājs
Sanita Heinsberga	VSIA "Autotransporta direkcija" Sabiedrisko attiecību speciāliste
Inita Ozoliņa	Vidzemes plānošanas reģiona Sabiedriskā transporta nodaļas vadītāja <i>(attālināti)</i>
Andis Eihvalds	Zemgales plānošanas reģiona pārstāvis <i>(attālināti)</i>
Māris Ozoliņš	AS "CATA" valdes priekšsēdētājs <i>(attālināti)</i>
Lotārs Dravants	AS "CATA" pārstāvis <i>(attālināti)</i>
Antra Gulbe	AS "CATA" pārstāve <i>(attālināti)</i>
Juris Kalniņš	<i>Latvijas Sabiedrisko pakalpojumu un Transporta darbinieku arodbiedrība LAKRS priekšsēdētājs</i>

STPProt_09062023_nr.1A_Sabiedriskā transporta padomes sēdes protokols

PROTOKOLS SAGATAVOTS ELEKTRONISKI UN PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU, KAS SATUR LAIKA ZĪMOGU

	<i>(attālināti)</i>
Aldis Rutkis	SIA “Dobeles autobusu parks” valdes priekšsēdētājs <i>(attālināti)</i>
Gints Burks	SIA “Jelgavas autobusu parks” valdes priekšsēdētājs <i>(attālināti)</i>
Ivo Ošeniņš	LPPA prezidents
Valdis Ančs	SIA “Balvu autotransports” valdes priekšsēdētājs

Sēdi protokolē:

VSIA „Autotransporta direkcija”
Juridiskās daļas vecākā juriste
Irita Tace-Loča

Sēdes sākums plkst.11.¹⁰

D.Merirands atklāj ārkārtas Sabiedriskā transporta padomes sēdi un pārliecinās par kvoruma esamību un, konstatējot, ka padomes sēdē piedalās deviņi padomes locekļi (*nepiedalās T.Trubača*), secina, ka padome ir lemttiesīga. D.Merirands informē par izskatāmo darba kārtības jautājumu **“Par sabiedriskā transporta pakalpojumu nepārtrauktības nodrošināšanu”**.

V.Bahareva informē par faktisko situāciju sabiedriskā transporta pakalpojumu pieejamības jautājumā - 2021.gada 26.jūlijā VSIA “Autotransporta direkcija” (turpmāk-ATD) izsludināja atklāto konkursu „Par tiesību piešķiršanu sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanai ar autobusiem reģionālās nozīmes maršrutu tīklā” (identifikācijas Nr. AD 2021/10) (turpmāk- Konkurss). Ar minēto Konkurss tika plānots nosegt pakalpojuma nepārtrauktību līdz brīdim, kamēr netiktu uzsākta sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšana, pamatojoties uz ilgtermiņa iepirkuma līgumiem, kas tiktu (jau tika) noslēgti iepirkuma ar identifikācijas nr. AD 2021/9 ietvaros (turpmāk - ilgtermiņa līgumi) - tika plānots, ka ilgtermiņa līgumi tiks uzsākti vēlākais ar 2023.gada jūliju, tomēr plānojot paziņot iepirkuma ar identifikācijas nr. AD 2021/9 rezultātus, lēmuma pieņemšana tika atlikta un attiecīgo apstākļu rezultātā ilgtermiņa līguma noslēgšana nenotika plānotajos termiņos.

Šobrīd saskaņā ar noslēgtajiem ilgtermiņa iepirkuma līgumiem pakāpeniski, sākot ar 2024.gada 1.jūliju, tiks uzsākta pakalpojuma nodrošināšana, pamatojoties uz noslēgtajiem ilgtermiņa līgumiem. Attiecīgi atsevišķās maršrutu tīkla daļas veidojas pakalpojuma nepārtrauktības pārrāvums un nepieciešams nodrošināt sabiedriskā transporta pakalpojumu nepārtrauktību.

V.Bahareva informē par apzinātajiem iespējamiem tiesiskajiem risinājumiem un vienlaikus arī riskiem nepārtrauktības¹ nodrošināšanai:

- (1) Atklāta konkursa rīkošana (Publisko iepirkumu likums);
- (2) Sarunu procedūra (Publisko iepirkumu likuma 8.panta septītā daļa);
- (3) Noslēgto iepirkumu līgumu grozījumi;
- (4) Regulas Nr. 1370/2007 5. panta 5.punkts – līguma piešķiršana ārkārtas apstākļos.

V.Bahareva informē par maršrutu tīkla daļām, kurās pakalpojumu nodrošināšana saskaņā ar līgumu beigsies 2023.gada 30.jūnijā, tādējādi Autotransporta direkcija kā iespējamo risinājumu šajās daļās izvirza kombinēto procedūru nepārtrauktības nodrošināšanai: līgumu darbības termiņa pagarināšanu uz diviem- trīs mēnešiem (pamatojums – Līguma 24.1.5. punkts) un atklāta konkursa īstenošana, samazinot piedāvājuma iesniegšanas termiņu – 15 dienas. Sarunas ar pārvadātājiem par esošo līgumu darbības pagarinājumu ir uzsāktas un tiek turpinātas.

Autotransporta direkcijas novērtētie riski – pakalpojuma pieejamība un nepārtrauktība; resursu pieejamība; ekonomiskais risks; pakalpojuma pārmaksas risks; tiesvedības risks un tiesiskais risks:

Riski	Atklāts konkurss	Sarunu procedūra	Tiešs piešķirums	Līguma grozījumi
Pakalpojuma pieejamība/ nepārtrauktība	Augsts + risks samazinājums ir iespējams, kombinējot kopā ar līguma grozījumiem.	Zems	Vidējs/ Augsts	Zems
Ekonomiskais risks	Augsts	Vidējs	Vidējs	Vidējs
Pakalpojuma pārmaksas risks	Zems	Zems	Zems	Zems
Resursu pieejamības risks	Augsts	Zems	Vidējs/ Augsts	Zems
Tiesvedības risks	Zems	Augsts	Augsts	Vidējs
Tiesisks risks	Zems	Augsts	Augsts	Vidējs + nepieciešamas konsultācijas ar IUB

V.Bahareva paskaidro juridiskos apstākļus, kuru dēļ attiecīgā situācija nav atzīstama par ārkārtas, lai piemērotu Regulas Nr.1370/2007 5.panta 5.punktu, tajā skaitā, tiesu judikatūru un attiecīgi, secīgi novērtējot faktiskos apstākļus un tālāko rīcību, kā primāro tiesisko risinājumu – *atklāta konkursa organizēšanu*. Tāpat V.Bahareva

¹ sabiedriskā transporta pakalpojumu saņemšanas nepārtrauktības princips ir nostiprināts Sabiedriskā transporta pakalpojumu likuma 2.pantā - likuma mērķis ir nodrošināt iedzīvotājiem pieejamus sabiedriskā transporta pakalpojumus un tie ir organizējami tā, lai tiktu nodrošināti valsts garantēti noteiktas kvalitātes un apjoma sabiedriskā transporta pakalpojumi, kas būtu pieejami ikvienam sabiedrības loceklim, tai skaitā valsts noteiktām pasažieru kategorijām ar atvieglotiem nosacījumiem, kā arī tie būtu pielāgoti valsts noteiktām pasažieru kategorijām ar īpašām vajadzībām.

informē par Publisko iepirkumu likuma 54.panta regulējumu, lai nodrošinātu valstij noteiktā mērķa sasniegšanu, ir paredzēts, ka publiskajos iepirkumos pasūtītājiem (tostarp ATD) katrā iepirkumā, tostarp iegādājoties sabiedriskā transporta pakalpojumus (CPV- 60112000-6), jāiegādājas noteikts procents “tīro” autotransporta līdzekļu. “Tīro” autotransporta līdzekļu sasniedzamais rādītājs ir noteikts PIL Pārejas noteikumu 17.punktā un paredz, ka:

- 1) mērķrādītāji mazas noslodzes transportlīdzekļiem (M2 kategorijas autobusi) - no 2021. gada 2. augusta līdz 2025. gada 31. decembrim ir 22%;
- 2) mērķrādītāji lielas noslodzes transportlīdzekļiem (M3 kategorijas I un A klases pilsētas autobusi) - no 2021. gada 2. augusta līdz 2025. gada 31. decembrim ir 35%.

V.Bahareva informē par Iepirkumu uzraudzības biroja saņemto viedokli, ka šī prasība ir attiecināma arī uz īstermiņa pakalpojumu līgumiem – nav konstatējamā jebkādas atkāpes.

S.Mjakušina apstiprina, ka šobrīd vienīgais risinājums ir sarunas ar pārvaldītājiem, lai pagarinātu līgumu darbības termiņu, par termiņu ir iespējamas diskusijas, bet ir skaidrs, ka ārkārtas situācija šobrīd nav iestājusies un tiešā piešķiruma līgumi nevar tikt slēgti – turklāt, arī tiešā piešķiruma līgumu gadījumā nav pamata termiņu noteikt uz visu līgumu darbības pārrāvuma periodu – prioritārā un tiesiskā metode ir publiskā iepirkuma organizēšana un tikai pēc tam var būt iespējama cita jau norādītā risinājuma piemērošana. Iespējams, jāvērtē nepieciešamības papildus noskaidrot Eiropas Komisijas viedokli ārkārtas situācijas interpretācijas un piemērošanas jautājumā.

V.Bahareva skaidro apstākļus, kuru dēļ pagarinājums nevar būt ilgāks par periodu līdz četriem mēnešiem – šie jebkurā gadījumā atzīstami par būtiskiem iepirkuma grozījumiem un attiecīgi izmaksu palielinājums nedrīkst pārsniegt 50%.

G.Burks vērs uzmanību, ka SIA “Jelgavas autobusu parks” kā pakalpojumu sniedzējam pilsētas nozīmes maršrutos rīcībā ir Iepirkumu uzraudzības biroja apliecinājums, ka “tīro” transportlīdzekļu prasība ir attiecināma tikai uz pilsētas tipa autobusiem.

V.Bahareva atkārtoti norāda, ka Autotransporta direkcijas rīcībā šāda apliecinājuma nav, un ir pretējs skaidrojums, tādēļ iespējams, nepieciešamas atkārtotas sarunas ar Iepirkumu uzraudzības biroju šīs prasības piemērošanai īstermiņa publiskajos iepirkumos.

D.Merirands informē par Satiksmes ministrijā saņemto LPPA vēstuli, kurā tiek vērstā uzmanība uz lēmumiem, kas netiek pieņemti saprātīgos termiņos, norāda uz būtiskiem riskiem uzņēmumos, turklāt nav saprotams, kādēļ Autotransporta direkcija nesaredz ārkārtas situāciju.

J.Kalniņš norāda, ka šāda situācija nav normāla - šoferiem nav nekādas garantētas informācijas par savu darba vietu, attiecīgi – sociālajām garantijām – ir milzīga neziņa un tādā veidā nav iespējams efektīvi organizēt uzņēmuma darbību. *J.Kalniņš* norāda, ka šī ir tieša valsts attieksme pret nozares darbiniekiem – tāpat norāda, ka jautājums par šoferu pieejamība krīzi un atbalstītajiem risinājumiem pēc Autotransporta direkcijas valdes nomaiņas ir zaudējis tālāko virzību, bet tas nav pieļaujams – vienlaikus norāda, ka sociālās garantijas šoferiem ir jānodrošina arī īstermiņa līgumu izpildē.

A.Rutkis jautā, vai iepirkuma izsludināšanas gadījumā tiks pielaisti arī “kartelizētie” pārvadātāji, uz ko *V.Bahareva* skaidro, ka atbilstoši grozījumiem Publisko iepirkumu likumā, šis ir izslēgšanas nosacījums un attiecīgi būs nepieciešams saņemt Konkurences padomes atzinumu – bet tāda iespēja, kā nepielaist dalībai konkursos vispār, nepastāv.

S.Maksimovs aicina nemeklēt vainīgos, bet virzīties šobrīd uz priekšu, lai sasniegtu galveno mērķi – nodrošināt sabiedriskā transporta pakalpojumu nepārtrauktību – attiecīgi ņemot vērā jau iepriekšējo Sabiedriskā transporta padomes rīcību aicina atbalstīt piedāvājumu – norāda, ka šis mazāk riskantākais tiesiskais ceļš un vērš uzmanību, ka Sabiedriskā transporta padome savā darbībā ir līdzatbildīga.

A.Caune informē par plānoto tirgus izpēti veikšanu – tāpat piekrīt, ka nepieciešams Iepirkumu uzraudzības biroja papildus viedoklis, kā arī iespējams, Eiropas Komisijas viedoklis.

A.Novikova norāda, ka loģiski, lai neiestātos ārkārtas situācija, šobrīd ir nepieciešams risināt situāciju ar līgumu darbības termiņa pagarinājumu – vienlaikus vērš uzmanību, ka tas, ko prasīs jebkurā gadījumā - vai apzināti vai neapzināti process nav novests līdz šādai situācijai (Senāta sprieduma kontekstā ar Pasūtītāja lomu nesavlaicīgas procedūras organizēšanā).

D.Merirands ierosina turpināt līgumu pagarināšanas diskusijas ar pārvadātājiem uz 3-4 mēnešiem, vienlaikus veicot papildus izpēti un viedokļu apzināšanu (*nepieciešams precizēt Iepirkumu uzraudzības biroja viedokli attiecībā uz “tīro” transportlīdzekļu iesaisti arī īstermiņa sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījuma līgumos, kā arī jānovērtē ārkārtas situācijas interpretācija un tās piemērošanas nosacījumi Regulas Nr.1370/2007 izpratnē u.c. būtisku apstākļu apzināšana – Eiropas komisijas, Satiksmes ministrijas viedokļu apzināšana*), lai nākošajā STP sēdē sniegtu priekšlikumus par sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījuma procedūras organizēšanu², atbilstoši Publisko iepirkumu likumam (PIL), izvēloties PIL ietvaros organizējamās procedūras veidu vai Regulas Nr.1370/2007 5.panta 5.punkta

² Princips attiecināms uz visām maršrutu tīkla daļām, kurās jānodrošina sabiedriskā transporta pakalpojumu pieejamība un nepārtrauktība līdz ilgtermiņa līgumu uzsākšanai.
STPProt_09062023_nr.1A_Sabiedriskā transporta padomes sēdes protokols

piemērošanu, ja tiek konstatēti Regulas Nr.1370/2007 5.panta 5.punktā ietvertie kritēriji, tādējādi apzinot to tiesisko risinājumu, kuras īstenošana vismazāk apdraud sabiedriskā transporta pakalpojuma nepārtrauktību.

I.Ošeniēks vērš uzmanību uz risku, ja pārvadātāji pagarinājumiem nepiekrīt – attiecīgi ir jābūt risinājumam un tam jābūt iekļautam lēmumā.

Padomes locekļi diskutē par sniegto informāciju un vienojas par principiem, kas iekļaujami lēmumā – pie šādiem apstākļiem vairākuma padomes locekļu vienojas, ka šobrīd nav iespējams lemt par tiesību piešķiršanas dokumentācija saskaņošanu.

15 minūšu pārtraukums lēmuma projekta precizēšanai.

Pamatojoties uz iepriekš norādīto, deviņiem padomes locekļiem (*D.Merirands, V.Brūdere, A.Novikova, B.Vīlpa, P.Markēvičs, L.Olante, A.Okmanis, S.Maksimovs; A.Lungevičs*) balsojot “par”, **Sabiedriskā transporta padome nolēmj:**

1.1.Pieņemt zināšanai VSIA „Autotransporta direkcija” sagatavoto informāciju par faktisko situāciju sabiedriskā transporta pakalpojumu pieejamībai no 2023.gada 1.jūlija un risinājumiem, tajā skaitā, iespējamajiem tiesiskajiem riskiem un šķēršļiem, nepārtrauktības nodrošināšanai līdz brīdim, kad pakalpojumu sniegšana reģionālās nozīmes maršrutu tīklā tiks īstenota saskaņā ar noslēgtajiem ilgtermiņa pakalpojumu līgumiem.

1.2. Lai nodrošinātu sabiedriskā transporta pakalpojumu nepārtrauktību, uzdot VSIA „Autotransporta direkcija” vienoties ar tiem sabiedriskā transporta pakalpojuma sniedzējiem, kuru iepirkuma līguma darbības termiņš beidzas šī gada 30.jūnijā³, par sadarbības turpināšanu noslēgtā iepirkuma līguma ietvaros, pagarinot to darbības termiņu līdz *četriem* mēnešiem.

1.3. Uzdot VSIA “Autotransporta direkcija” veikt papildu izvērtējumu⁴ un Sabiedriskā transporta padomes **2023.gada 14.jūlija** sēdē sniegt priekšlikumus par sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījuma procedūras organizēšanu⁵, atbilstoši Publisko iepirkumu likumam (PIL), izvēloties PIL ietvaros organizējamās procedūras veidu vai Regulas Nr.1370/2007 5.panta 5.punkta piemērošanu, ja tiek konstatēti

³ Princips piemērojams uz visām maršrutu tīkla daļām, kuru darbības termiņš beidzas 2023.gadā un ilgtermiņa pasūtījuma līguma izpilde nav uzsākta.

⁴ Atbilstoši sēdes laikā izteiktajiem apgalvojumiem, nepieciešams precizēt Iepirkumu uzraudzības biroja viedokli attiecībā uz “tīro” transportlīdzekļu iesaisti arī īstermiņa sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījuma līgumos, kā arī jānovērtē ārkārtas situācijas interpretācija un tās piemērošanas nosacījumi Regulas Nr.1370/2007 izpratnē u.c. būtisku apstākļu apzināšana.

⁵ Princips attiecināms uz visām maršrutu tīkla daļām, kurās jānodrošina sabiedriskā transporta pakalpojumu pieejamība un nepārtrauktība līdz ilgtermiņa līgumu uzsākšanai.

STPProt_09062023_nr.1A_Sabiedriskā transporta padomes sēdes protokols

Regulas Nr.1370/2007 5.panta 5.punktā ietvertie kritēriji, kuras īstenošana vismazāk apdraud sabiedriskā transporta pakalpojuma nepārtrauktību.

1.4. Lēmums stājas spēkā 2023.gada 9.jūnijā.

Sēde slēgta plkst. 13.30.

D.Merirands
Satiksmes ministrijas valsts sekretāra vietnieks
Sabiedriskā transporta padomes
Priekšsēdētājs

/paraksts/
(2023.gada 14.jūnijā)